

N:o 146.

Af herr **J. A. Sjö**, om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående utredning i fråga om anläggning af järnväg från Alfvesta till Karlskrona.

Under förliden gårdag ingafs i Riksdagens Andra Kammare, af representanten för Växjö stad, borgmästaren K. Bergendahl, en motion, hvaruti föreslogs: utredning i fråga om inlösnings af Borås—Alfvesta—Växjö och Växjö—Karlskrona järnvägar, samt, då enligt gällande koncessionsvillkor rätten att inköpa Göteborg—Borås järnväg utlöper den 15 december 1904, föreslås att omedelbart ställa ett anslag af 5,500,000 kronor till Kungl. Maj:ts förfogande för denna järnvägs inlösen af staten.

Detta förslag erinrar mig om en motion n:o 91, som af representanten från Karlshamn år 1900 väcktes i Riksdagens Andra Kammare.

Uti denna motion föreslogs, att Riksdagen måtte väcka lösningsanspråk beträffande Karlskrona—Växjö järnväg samt underhandla med styrelsen för Växjö—Alfvesta-järnvägsbolag om förvärfvandet åt staten af nämnda bolags järnväg. Uti sina motiv härför anförde motionären, bland annat, rörande Karlskrona—Växjö-järnvägens inköp, »att efter den beräknade nettoinkomsten, som järnvägen hade år 1898, skulle den hafva ett kapitalvärde af 6,797,742 kronor. — Järnvägarnes vikt för en snabb och kraftig mobilisering vid krigstillfällen har blifvit allt mera insedd, och i

sammanhang därmed har påvisats vikten af en tyngre öfverbyggnad af Karlskrona—Växjö järnväg, hvarå för närvarande tunga, för militärtåg å statsbanan använda lokomotiv ej kunna framföras» — och vidare säger motionären: — »Ehuru jag sålunda betraktar Karlskrona—Växjö järnvägs inlösen för statens räkning såsom högeligen önskvärd, anser jag dock, att denna inlösen bör äga rum endast i sammanhang med förvärfvande af Växjö—Alfvesta-banan, om hvars betydelse i trafikhänseende gäller detsamma, som jag yttrat rörande Karlskrona—Växjö-banan, men till hvilken staten icke har någon inlösningsrätt. Därest staten förvärfvar sistnämnda bana, torde emellertid Växjö—Alfvesta aktiebolag icke vägra att sälja sin järnväg till det pris, som med hänsyn till bolagets inkomster under de senaste 10 åren må bestämmas eller till omkring 3,000,000 kronor. Om ett anbud i denna riktning från statens sida blefve förkastadt, lärer staten icke underlåta att bygga ny järnväg.»

Utaf det sålunda anförda framgår, dels att därest staten skall köpa dessa järnvägar, kommer köpeskillingen därför att blifva oskäligt hög eller omkring 10,000,000 kronor, dels att om köpeskillingen sättes för hög för en af dessa järnvägar, staten då ej skall underlåta att i stället bygga järnväg och dels att, om järnvägarna köpas, måste staten låta verkställa en tyngre öfverbyggnad på det de tunga, för militärtåg å statsbanan använda lokomotiv må kunna användas.

En sådan öfverbyggnad kan man nog beräkna till omkring 3,000,000 kronor, eller tillsammans med köpen, statens utgift cirka 13,000,000 kronor.

Sedan Borås—Alfvesta järnväg nu tidsenligt och bra är färdigbyggd, så i den händelse på grund af väckt förslag Riksdagen beslutar dess inköp, torde det vara, icke allenast i strategiskt utan äfven i öfrigt, för staten och den stora allmänhetens bästa mest fördelaktigt att, i stället för att köpa Karlskrona—Växjö och Växjö—Alfvesta järnvägar, bygga en bana från Alfvesta om Vederslöf, Uråsa, Nöbbeled, Elmebo och söder om Långasjö till Karlskrona.

Genom byggnad af järnväg, på sätt jag föreslagit, kommer staten att få ett nytt trafikområde samt en betydligt kortare och billigare järnväg till flottans station i Karlskrona, än genom köp af Karlskrona—Växjö och Alfvesta-banorna.

Af hvad jag sålunda anført, vågar jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det Kungl. Maj:t täcktes i sammanhang med väckt förslag om utredning och eventuell inlösen för statens räkning af Göteborg—Borås—Alfvesta-järnvägarne, äfven låta verkställa utredning för byggnad och fortsättning af järnväg för statens räkning från Alfvesta till Karlskrona samt till nästkommande Riksdag framlägga förslag härför, och nu ställa till Kungl. Maj:ts förfogande det belopp, som erfordras för uppgörande af förslag för ifrågavarande järnvägsbyggnad.

Om remiss till statsutskottet anhålles.

Stockholm den 28 januari 1904.

J. August Sjö.
